

ОДЛАГАЊЕ КРИВИЧНОГ ГОЊЕЊА И ПРАВНОСНАЖНО ПРЕСУЂЕНА СТВАР

Правноснажно окончан поступак доношењем решења Јавног тужиоца о одбачају кривичне пријаве применом члана 283. став 3. ЗКП, након што је окривљени испунио обавезу из наредбе Јавног тужиоца о одлагању кривичног гоњења, јесте пресуђена ствар у смислу члана 4. став 1. ЗКП.

Из образложења:

„Бранилац окривљене поднео је захтев за заштиту законитости против правноснажних пресуда због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) у вези става 2. ЗКП, стим што у образложењу захтева истиче да се ради о пресуђеној ствари што значи о битној повреди одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) у вези члана 4. став 1. ЗКП.

Из списка предмета Основног јавног тужиоца произилази да је против окривљене поднета кривична пријава да је извршила кривично дело угрожавање јавног саобраћаја из члана 289. став 3. у вези става 1. КЗ.

Наредбом Основног јавног тужиоца одложено је кривично гоњење окривљене, због кривичног дела угрожавање јавног саобраћаја из члана 289. став 3. у вези става 1. КЗ и наложено је окривљеној да уплати износ од 20.000,00 динара у року од три месеца од дана пријема наредбе у хуманитарне сврхе на рачун Владе Републике Србије. Решењем Основног јавног тужиоца одбачена је кривична пријава против окривљене, јер је извршила обавезу из члана 283. став 1. тачка 2) ЗКП наложену наредбом Основног јавног тужиоца.

Решењем Основног јавног тужиоца донетим накнадно стављено је ван снаге решење којим је одбачена кривична пријава поднета против окривљене, јер је оштећена поднела приговор на наведено решење (иако приговору у смислу члана 283. став 3. није било места у конкретном предмету) па је Јавни тужилац предузео кривични прогон, односно кривични поступак против окривљене се наставља због кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја у вези члана 297. став 3. у вези члана 289. став 3. у вези става 1. КЗ. Чињенични опис предметног кривичног дела односи се на исту окривљену, исти животни догађај са истим чињеницама и у битно истим радњама које се између осталог односе и на доношење повреда оштећеној и радње кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја, а што је означено у диспозитиву оптужног предлога Основног јавног тужиоца. Након спроведеног поступка окривљена је оглашена кривом за предметно кривично дело.

По налажењу овог суда неоснован је став нижестепених судова да у конкретном случају нема места примени начела *ne bis in idem*, односно да се не ради о пресуђеној ствари, јер кривични поступак против окривљене није ни био покренут, већ је примењен институт одлагања кривичног гоњења.

Одредбом члана 283. ЗКП прописано је да јавни тужилац може одложити кривично гоњење за кривична дела за која је предвиђена новчана казна или казна затвора до пет година, ако окривљени прихвати једну или више од обавеза наведених у ставу 1. тач. 1) до 7) истог члана. Јавни тужилац у наредби о одлагању кривичног гоњења одређује рок у којем окривљени мора извршити преузете обавезе и уколико окривљени у датом року изврши обавезу јавни тужилац ће решењем одбацити кривичну пријаву, што је у овом случају и учињено.

Наиме, у конкретном случају јавни тужилац, дакле орган поступка у тој фази, као саставни део казненог правосуђа, је одложио кривично гоњење окривљене и након што је у року поступила по датом налогу и уплатила износ од 20.000,00 динара у хуманитарне сврхе на рачун Владе Републике Србије, донео решење којим је кривичну пријаву одбацио, односно својом одлуком у тој фази окончао поступак.

Такав став потврђен је и одлукама Европског суда за људска права Husein Gozutok i Klaus Bruggle C-187/01 и C 385/01 којима је постављен стандард да у случајевима када је реч о поступцима државних тужилаштава која одустају од даљег кривичног прогона након што окривљени испуни одређене, од истог тужилаштва понуђене обавезе, у којим поступцима не учествује суд, нити се такви поступци завршавају судском одлуком већ одустанком тужиоца од даљег кривичног гоњења, има се сматрати правноснажним окончањем поступка, са аргументацијом да одлуке у тим поступцима доноси тело власти које према одредбама националног кривичног права чини део састава казненог правосуђа.

Сходно напред изнетом, закључак је Врховног касационог суда да поступак окончан пред јавним тужиоцем има значај „правноснажно окончаног поступка“ и у смислу члана 4. став 1. ЗКП нико не може бити гоњен за кривично дело за које је одлуком суда правноснажно ослобођен, осуђен или за које је оптужба правноснажно одбијена или је поступак правноснажно обустављен, па и у случају одлагања кривичног гоњења у смислу члана 283. став 3. ЗКП, то је усвајањем захтева за заштиту законитости браниоца окривљене, у смислу члана 422. тачка 2) ЗКП, одлучено као у изреци ове пресуде, односно оптужба је против окривљене одбијена, јер је кривичноправна ствар већ правноснажно пресуђена.“

(Сентенца из пресуде Врховног касационог суда Кзз 740/2020 од 2.11.2020. године, усвојена на седници Кривичног одељења од 1.3.2021. године)